

Uchwała Nr XXXV / 236 / 2012
Rady Miejskiej w Łowiczu
z dnia 17 grudnia 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717; Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1203; Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441; Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128; Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327; Nr 138, poz. 974; Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180 poz. 1111 i Nr 223 poz. 1458; z 2009 r. Nr 52 poz. 420; Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i 146; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Nr 117, poz. 679; Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473; Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 144, poz. 1175; z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 127, poz. 857; z 2011 r. Nr 106, poz. 622; Nr 112, poz. 654 i Nr 120, poz. 690) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678; z 2012 r. poz. 124) **Rada Miejska w Łowiczu uchwala , co następuje:**

§ 1. Przyjąć Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych, w brzmieniu zawartym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łowicza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Mam
Henryk Zasepa

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy określonych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678; z 2012 r. poz. 124).

Cytowane ustawy nakładają na organy samorządu gminnego obowiązek podejmowania działań, zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie instytucji, organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na organy samorządu gminnego obowiązek podejmowania działań, zmierzających do przeciwdziałania narkomanii poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- a) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- b) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- c) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zgodnie z przepisami prawa zbudowany został niniejszy program. Szczególny nacisk położono na zadania związane z profilaktyczną działalnością adresowaną w stosunku do dzieci i młodzieży, stworzenie warunków i możliwości oraz podejmowanie działań mających na celu wskazanie różnorodnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są między innymi dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Henryk Zasepa

Załącznik
do Uchwały Nr XXXV / 236 /2012
Rady Miejskiej w Łowiczu
z dnia 17 grudnia 2012 roku

**Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2013**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Cel główny i cele operacyjne programu	4
3. Diagnoza szkód związanych z używaniem alkoholu i narkotyków.....	4
4. Zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	11
5. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	17
6. Finansowanie i realizacja programu	17

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łowicza na rok 2013 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473 z późn.zm.). Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań, które w ramach gminnego programu powinny realizować samorządy oraz wskazano źródło ich finansowania.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ w/w ustawy. Zgodnie z jej treścią zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Podstawę prawną przeciwdziałania narkomanii stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678; z 2012 r. poz. 124). Ustawa określa najważniejsze kategorie zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Dokumenty te stanowiły podstawę przy opracowywaniu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013.

Ponadto przy opracowywaniu programu kierowano się również zapisami zawartymi w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 oraz zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich.

Ponadto przy opracowywaniu programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje miasto do realizacji ujętych w programie zadań.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami na poziomie lokalnym.

CELE OPERACYJNE

- I. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- II. Ograniczanie zjawiska picia alkoholu oraz używania narkotyków przez dzieci i młodzież.
- III. Wdrażanie nowych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców.
- IV. Zwiększanie oddziaływań promujących zdrowy styl życia wolny od alkoholu i narkotyków.

Diagnoza szkód związanych z używaniem alkoholu

1. Dostępność fizyczna i ekonomiczna oraz spożycie alkoholu.

Wśród różnorodnych problemów społecznych w naszym kraju te związane z alkoholem są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualnie, ale i całe społeczeństwo. Straty ekonomiczne związane z alkoholem szacowane są na 1,3% PKB, co za rok 2008 daje kwotę 16.532.230.000 zł. Jest to więc ogromna suma w skali całego kraju. Składają się na nią wymierne straty ponoszone przez poszczególne gminy i ich mieszkańców. Dlatego problemy związane z alkoholem są przedmiotem działań zarówno administracji rządowej, jak i samorządów lokalnych, a wspierają je również organizacje pozarządowe.

Reaktywowanie w 1990 roku samorządu terytorialnego wraz z przeprowadzonym procesem decentralizacji znalazł swoje odzwierciedlenie w przeniesieniu na szczebel gminny drogą ustawową zespołu kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a następnie również problemów związanych z narkomanią. W oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminy podejmują samodzielne działania w ramach określonych granic prawnych.

Obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzonych przez alkohol wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, ponieważ na szkody związane z alkoholem jest narażony każdy. Dla przykładu może być uczestnictwo w wypadku spowodowanym przez nietrzeźwego kierowcę czy zakłócenie ciszy nocnej przez pijanych i awanturujących się sąsiadów.

Nadmierne spożywanie alkoholu stanowi jeden z najbardziej szkodliwych czynników mających wpływ na zdrowie i życie osób uzależnionych oraz ich rodzin. Tak zwane szkodliwe picie może być przyczyną wielu schorzeń somatycznych i psychicznych. Alkoholizm jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną.

Od roku 2003 notuje się stały wzrost ilości wypijanego alkoholu z 6,63 litra w 2001 r., aż do 9,58 litra w 2008 r. Na początku 2009 r. podniesiono akcyzę i ilość spożycia zmniejszyła się do 8,52 litra 100 % alkoholu na jednego mieszkańca, czyli o ponad 1 litr w odniesieniu do roku poprzedniego.

Od kilku lat obserwuje się zmiany w strukturze spożycia alkoholu. Niepokoi w ostatnich latach przede wszystkim to, że ponad 1/3 konsumpcji przypada na wyroby spirytusowe i proporcja ta stale wzrasta. Zwiększenie to następuje głównie kosztem wina. Piwo stanowi blisko 55 % spożywanego alkoholu.

Dostępność ekonomiczna poszczególnych rodzajów alkoholu jest wciąż duża, choć zaobserwowano tu ostatnio pewne zmiany. W Polsce w 1998 r. za średnią pensję można było kupić 504 butelki piwa, w 2008 r. już 1094 butelki. W przypadku wódki w 1998 r. 56 butelek i w 2008 r. 158 butelek, wino: w 2008 r. za średnią pensję można było kupić 368 butelek w porównaniu do 147 w 1998 r. W roku 2009 w wyniku podwyższenia podatku akcyzowego na alkohol (wraz z nim wzrost cen) zmniejszyła się ekonomiczna dostępność piwa o 2,8 % oraz wina o 6 %¹.

Poza dostępnością ekonomiczną ważnym czynnikiem wpływającym na wysokość spożycia alkoholu jest większa liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych, czyli większa fizyczna możliwość jego nabycia.

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/155/2007 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 29 listopada 2007 roku w naszym mieście obowiązuje ustalony limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), który stanowi:

- 1) liczba punktów przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 80,
- 2) liczba punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) – 40.

Ilość wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie naszego miasta przedstawia się następująco:

Rok	2009	2010	2011
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	94	96	83
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	52	52	45

Lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (detalicznych i gastronomicznych) określa Uchwała Nr XIII/84/2003 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 sierpnia 2003 r. Miejsce sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta powinno być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 50 metrów od niżej wymienionych obiektów:

¹ Dane opracowane przez PARPA na podstawie danych GUS.

- 1) szkół oraz placówek oświatowo – wychowawczych,
- 2) obiektów kultu religijnego (kościół, cmentarze),
- 3) dworców kolejowych i autobusowych,
- 4) stadionów, obiektów sportowych,
- 5) obiektów wojskowych.

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Łowiczu

Liczba osób uzależnionych od alkoholu	600-950
Liczba dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo)	1.250 – 1.550
Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików	1.250 – 1.550
Liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu	1.550-2.200
Ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli)	1.650 – 2.050

2.Szkody zdrowotne osób uzależnionych.

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 850 tys., zaś osób pijących szkodliwie – na ok., 3,6 mln.

Uzależnienie jest zaburzeniem bio–psycho–społecznym. Przyczynia się do rozwoju szeregu poważnych chorób (są to między innymi zapalenie wątroby, alkoholowe zespoły psychoorganiczne, zapalenie trzustki, przewlekłe psychozy alkoholowe, zespół Wernicka–Korsakowa czy polineuropatia obwodowa) oraz powoduje dezorganizację życia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. Istnieje wysoka zależność pomiędzy uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjoekonomicznym, niskim poziomem wykształcenia, wypadkami i przemocą interpersonalną. Ryzyko zgonu alkoholików oszacowane w badaniach Instytutu Psychiatrii i Neurologii jest 4,8 razy wyższe niż przeciętne w populacji generalnej.

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną uszkodzeń ciała i śmierci w wyniku wypadków komunikacyjnych, przemocy interpersonalnej, utonień i samobójstw. Corocznie z przyczyn pośrednio i bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony bezpośrednio spowodowane pićm alkoholu.

Nadużywanie alkoholu związane jest nieodłącznie z szeregiem wymiernych i niewymiernych kosztów społecznych. Szacuje się, że koszt wymierny nadużywania alkoholu, który poniosło społeczeństwo Unii Europejskiej w 2003 roku to około 125 mld euro, co odpowiada 1/3 % produktu narodowego brutto.

Na kwotę tę składają się m.in.: opieka zdrowotna, leczenie i prewencja, przestępczość, wypadki drogowe, nieobecność w pracy, obniżona wydajność, bezrobocie, przedwczesna umieralność, rozpad i dysfunkcja rodziny.

W 2007 r. (ostatnie dostępne dane) wskaźnik rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem alkoholu leczonych w placówkach ambulatoryjnych w Polsce wzrósł w porównaniu z rokiem 2006 o 8 %. Wskaźnik hospitalizacji spowodowanych zaburzeniami alkoholowymi (łącznie z psychozami) był wyższy o 5 % w 2007 r. niż w roku poprzednim.

W grupie osób leczonych z powodu zaburzeń związanych z używaniem alkoholu dominują mężczyźni. Łącznie kobiety stanowią ok. 1/5 pacjentów leczonych w systemie opieki psychiatrycznej z powodu zaburzeń poalkoholowych. Największą grupą wiekową pacjentów są osoby w wieku 30-64 lat. Liczba pacjentów do 18 roku życia z rozpoznaniem zaburzeń wynikających z używania alkoholu zwiększyła się w 2007 roku w porównaniu z rokiem poprzednim o blisko 40 %.

Od kilku lat następuje nieustanny wzrost liczby pacjentów z rozpoznaniem zaburzeń związanych z używaniem alkoholu we wszystkich typach zakładów leczenia odwykowego, przy czym najmniejszą dynamikę można zaobserwować w leczeniu ambulatoryjnym.

3. Uszkodzenia zdrowia związane z nadużywaniem alkoholu.

Blisko 14 % Polaków i 4 % Polek² pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo wystąpienia szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych. Grupa osób najczęściej pijących (powyżej 12 litrów 100 % alkoholu rocznie), stanowiąca 7,3 % wszystkich konsumentów napojów alkoholowych, spożywa aż 46,1 % całego wypijanego alkoholu. Grupa osób mało pijących (do 1,2 l 100 % alkoholu rocznie), stanowiąca 46,9 % konsumentów alkoholu, wypija tylko 4,9 % całości spożywanego alkoholu. Tak duża koncentracja spożycia rodzi poważne zagrożenia zdrowotne i problemy społeczne. Mężczyźni piją średnio 3 razy więcej alkoholu niż kobiety.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Choroby związane z używaniem alkoholu to przede wszystkim: urazy, zaburzenia umysłowe i psychiczne, zaburzenia żołądkowo-jelitowe, nowotwory, choroby układu sercowo - naczyniowego, zaburzenia immunologiczne, szkody prenatalne itp. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio z pić alkoholu.³

Alkohol etylowy zawarty w winie, piwie i wódce spożywany przez kobietę w ciąży wpływa negatywnie na rozwój płodu. Najpoważniejszym uszkodzeniem płodu związanym ze spożywaniem alkoholu przez ciężarną jest płodowy zespół alkoholowy (FAS). Wyniki ogólnopolskich badań ankietowych, przeprowadzone na zlecenie PARPA przez CBOS w 2008 r., wskazują, że zwiększyła się świadomość zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży dla zdrowia ich dzieci. Może to być następstwem prowadzonej od 2007 roku kampanii edukacyjnej „Cięża bez alkoholu”. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki picia alkoholu przez kobiety w ciąży jest konieczne w celu zwiększenia świadomości kobiet, iż wypijanie nawet niewielkich ilości alkoholu może mieć szkodliwy wpływ na płód.

4. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

W rodzinach z problemem alkoholowym, tj. w takich, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5 – 2 mln dzieci. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Jest to zespół nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej.

Szkody wynikające z życia w rodzinach z problemem alkoholowym ponoszą przede wszystkim dzieci. Wśród najważniejszych konsekwencji wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne, psychospołeczne. Członkowie najbliższego otoczenia osoby uzależnionej żyją w stanie chronicznego stresu, co staje się przyczyną wystąpienia u nich stałych zaburzeń związanych z przystosowaniem, określanym mianem współuzależnienia. Różne formy agresywnych i represyjnych zachowań rodziców, zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka, wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces ich rozwoju. Podstawowym źródłem zagrożenia dla dziecka jest stan chronicznego napięcia i stresu. Trwanie w ciągłej niepewności,

² Badania wykonane przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznych w W-wie w 2008 r. na zlecenie PARPA pt. „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce”

³ Anderson P., Baumberg B., Alkohol In Europe . Polskie wydanie: Alkohol w Europie, PARPAMEDIA, W-wa 2007.

nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u dziecka poczucie braku stabilności, porządku życiowego, a co za tym idzie brak kontroli nad własnym życiem. Dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W planowaniu pomocy dziecku należy dążyć do zintegrowania działań różnych instytucji. Podjęcie skoordynowanych przedsięwzięć wobec całej rodziny z problemem alkoholowym w sposób zdecydowany zwiększa efektywność pomocy.

Życie rodziny z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc.

Z pomocy Punktu Pierwszego Kontakt „Szansa” skorzystało:

Rok	2009	2010	2011
Pomoc osobom uzależnionym, pijącym ryzykownie i ich rodzinom	82	113	91

Punkt Pomocy dla Ofiar Przemocy „Azyl” udzielił porad:

Rok	2009	2010	2011
Z pomocy prawnika skorzystało:	109	122	93
Z pomocy psychologa skorzystało:	61	109	64
Z pomocy pracownika socjalnego skorzystało:	32	9	----

Od 2011 roku w ramach działalności Punktu zrezygnowano, z powodu mniejszego zainteresowania, z pomocy pracownika socjalnego na rzecz zwiększenia dostępności do pomocy psychologicznej.

Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy alkoholowe:

Rok	2009	2010	2011
Ogólna liczba rodzin korzystających pomocy materialnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	686	719	747
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej, objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	103	99	99
Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	45.356,00	52.327,00	60.468,00

Nietrzeźwość w miejscach publicznych:

Rok	2009	2010	2011
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domu	37	59	45
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	4	4	5

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego:

Rok	2009	2010	2011
Ilość nowych wniosków (złożonych w danym roku) zgłoszonych do MKRPA o zobowiązanie do leczenia	38	67	33
Ilość wniosków wcześniej zgłoszonych (z lat poprzednich) do MKRPA o zobowiązanie do leczenia	57	23	48
Ilość posiedzeń MKRPA: - posiedzenia plenarne (w pełnym składzie) - posiedzenia zespołów komisji	18 12	15 12	16 11
Liczba osób, z którymi członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu lub członkami rodziny	89	99	102
Liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	51	25	29

Ilość osób z problemem alkoholowym zgłoszonych przez niżej wymienione instytucje do MKRPA w Łowiczu:

Lp.	Instytucja	2009	2010	2011
1.	Komenda Powiatowa Policji	32	29	8
2.	Sąd Rejonowy - Kuratorzy	8	9	2
3.	Rodzina	49	36	12
4.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	4	4	5
5.	Prokuratura Rejonowa	4	9	6
6.	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	---	1	---

5.Narkomania.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się

z problemami społecznymi takimi, jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka czy bezdomność. Narkomania generuje również zachowania kryminalne.

Zjawisko to jest jednym z poważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży, tym groźniejsze, że dokonujące się zmiany społeczno-ekonomiczne, sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Problem ten staje się współcześnie coraz bardziej dostrzegalny w szkołach, klubach czy innych ogólnodostępnych miejscach, gdzie w sposób anonimowy można łatwo sprzedać czy zażyć narkotyki.

Zazywanie środków psychoaktywnych jest silnie związane z relacjami rodzinnymi, z wykluczeniem ze środowiska rówieśników czy ze zjawiskiem przemocy. Dlatego wydaje się, że najbardziej efektywnym sposobem zwalczania i zapobiegania narkomanii są działania kompleksowe. Począwszy od szkół wspieranych przez rodziny, przez służbę zdrowia po media i inne środowiska, które mają wpływ na wychowanie. Dlatego tak istotną rolę w zapobieganiu narkomanii odgrywa profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Poszerzając wiedzę na temat narkomanii, rozpoznawania i ograniczania zagrożeń, kształtowania u dzieci i młodzieży zdrowych wartości, zachowań i postaw można umiejętnie zapobiegać problemom używania środków psychoaktywnych.

Dodatkowym zagrożeniem dla młodzieży w ostatnich czasach było pojawienie się na rynku tzw. „dopalaczy”, które stanowią ogromne zagrożenie, ponieważ nie jest znany ich skład chemiczny, co może grozić ciężkimi skutkami zdrowotnymi, a ponadto mogą być one wstępem do sięgnięcia po narkotyki. Należy położyć duży nacisk na profilaktykę i przekazywanie wiedzy o negatywnych skutkach używania „dopalaczy” wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Działalność punktu konsultacyjnego świadczącego pomoc osobom uzależnionym, zagrożonych narkomania, ich rodzinom i innym:

Rok	2009	2010	2011
Ilość udzielonych konsultacji	126	87	99
Ilość przyjętych osób	25	32	37

Najczęściej zgłaszane problemy w punkcie konsultacyjnym związane były z poradą dotyczącą postępowania z osobą uzależnioną w rodzinie, możliwością leczenia osoby uzależnionej od narkotyków, diagnozą uzależnienia, a także motywowaniem do podjęcia leczenia w ośrodku. Ponadto prowadzono pracę wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Najczęściej do punktu zgłaszali się rodzice dzieci, które weszły w kontakt z narkotykami, bądź są już uzależnione. Odnotowano także kilka przypadków proszenia o pomoc w sytuacjach trudności wychowawczych z dziećmi. Zauważyć należy, że wzrasta ilość osób chcących skorzystać z pomocy specjalisty w zakresie uzależnienia od narkotyków.

I. Zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
1.1	Wspieranie działalności konsultacyjnej i informacyjnej dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin	Liczba udzielonych porad i konsultacji, liczba zgłaszających się osób	Cały rok
1.2	Dofinansowanie programów opieki poszpitalnej (maratonów sobotnio-niedzielných) dla osób uzależnionych od alkoholu po odbyciu leczenia szpitalnego	Ilość osób biorących udział w programach	Kwiecień
1.3	Podjęcie działań mających na celu udzielanie porad i konsultacji osobom uzależnionym, zagrożonym narkomanią, ich rodzinom i innym poprzez prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia	Liczba udzielonych porad i konsultacji, liczba zgłaszających się osób	Cały rok
1.4	Zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodziców dzieci i młodzieży „Pomarańczowa Linia”	Liczba udzielonych porad i konsultacji, liczba zgłaszających się osób	Cały rok
1.5	Dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, udział w konferencjach ogólnopolskich i regionalnych	Liczba szkoleń, liczba osób przeszkolonych	Cały rok
1.6	Finansowanie wniosków i opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wniesionych do sądu w sprawie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	Liczba skierowanych do sądu wniosków	Cały rok

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problem narkomanii pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
2.1	Zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodzin w związku z występowaniem przemocy w rodzinie	Liczba udzielonych porad i konsultacji, liczba zgłaszających się osób	Cały rok
2.2	Finansowanie szkoleń podnoszących kompetencje służb (policjantów, pracowników socjalnych, wychowawców, nauczycieli, pedagogów, służby zdrowia i innych) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba sfinansowanych szkoleń, liczba przeszkolonych osób	Cały rok
2.3	Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat miejsc i możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym	Spis instytucji, ilość materiałów informacyjnych	Cały rok

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
3.1	Organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych zapobiegających uzależnieniom, adresowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży, na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych	Ilość przeprowadzonych programów, liczba uczestników	Cały rok
3.2	Wsparcie działalności świetlic środowiskowych prowadzących działalność profilaktyczno-opiekuńczą w stosunku do dzieci i młodzieży	Liczba uczestników	Cały rok
3.3	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	Liczba uczestników	Cały rok

3.4	Tworzenie dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji	Liczba uczestników	W okresie ferii zimowych i wakacji
3.5	Prowadzenie zajęć teatralnych o charakterze terapeutycznym adresowanych do dzieci i młodzieży	Liczba uczestników	Styczeń – czerwiec wrzesień - grudzień
3.6	Podejmowanie działań edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii adresowanych do rodziców	Liczba uczestników	Cały rok
3.7	Prowadzenie działalności profilaktycznej w stosunku do dzieci i młodzieży z zakresu wiedzy o patologiach społecznych (m.in. konkursów, imprez integracyjnych, spektakli profilaktycznych, happeningów, koncertów i innych)	Liczba zorganizowanych wydarzeń	Cały rok
3.8	Prowadzenie edukacji publicznej za pośrednictwem środków masowego przekazu oraz organizowanie lokalnych kampanii, akcji profilaktycznych oraz udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii	Liczba wydarzeń	Cały rok
3.9	Zakup wydawnictw, prasy i innych materiałów edukacyjnych oraz opracowywanie i wykonywanie materiałów służących oddziaływaniom profilaktycznym z zakresu miejskiego programu	Liczba materiałów edukacyjnych	Cały rok
3.10	Organizowanie, współorganizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów i konferencji, podnoszących poziom wiedzy, kwalifikacji i umiejętności osób realizujących zadania profilaktyczne oraz członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba dofinansowanych szkoleń, liczba przeszkolonych osób	Cały rok

3.11	Rozszerzenie oferty z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez: doposażenie placów zabaw	Wydatkowane środki finansowe	Cały rok
------	--	------------------------------	----------

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Realizator	Termin
4.1	Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba przeprowadzonych kontroli	MKRPA	Cały rok
4.2	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	Liczba interwencji	MKRPA	Cały rok
4.3	Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego	Liczba złożonych wniosków	MKRPA	Cały rok

5. Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
5.1.	Współpraca i wsparcie działań stowarzyszeń abstynenckich działających na terenie naszego miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, poprzez dofinansowanie wydatków związanych z utrzymaniem bazy lokalowej	Wysokość wsparcia finansowego	Cały rok
5.2	Wsparcie finansowe zorganizowania Forum Abstynenckiego	Liczba stowarzyszeń, klubów i uczestników	Wrzesień
5.3	Wsparcie finansowe zorganizowania Łowickiego Biegu Trzeźwości – imprezy promującej zdrowy, trzeźwy styl życia	Liczba uczestników	Wrzesień

5.4	Wsparcie finansowe zorganizowania abstynenckiego turnieju rozgrywek piłki nożnej o puchar Burmistrza Miasta Łowicza	Liczba stowarzyszeń, klubów i uczestników	Sierpień
5.5	Wsparcie finansowe Wojewódzkiej Ligi Abstynenckiej – imprezy promującej zdrowy, trzeźwy styl życia	Liczba stowarzyszeń, klubów i uczestników	Maj - październik
5.6	Wsparcie finansowe udziału stowarzyszeń abstynenckich w ogólnopolskich rozgrywkach piłki ulicznej	Liczba stowarzyszeń,	Czerwiec - lipiec
5.7	Prowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz ponoszenie wydatków związanych z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ilość wniosków skierowanych do MKRPA	Cały rok
5.8	Współpraca z instytucjami: szkołami podstawowymi, gimnazjami i ponadgimnazjalnymi, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Zgierzu, Sądem Rejonowym w Łowiczu, Komendą Powiatowa Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łowiczu, Poradnią Leczenia Uzależnień, Polskim Czerwonym Krzyżem, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszeniami działającymi w zakresie rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi	Liczba współpracujących instytucji i organizacji	Cały rok

6. Wspomaganie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
6.1	Reintegracja zawodowa – objęcie wsparciem socjalnym, informacyjno-edukacyjnym, psychologicznym osób po odbytych leczeniu i ich rodzin	Liczba osób objętych wsparciem	Cały rok
6.2	W przypadku utworzenia Centrum Integracji Społecznej przewiduje się udzielenie wsparcia finansowego	Wysokość wsparcia finansowego	Cały rok

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznymi integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego			
Nr zadania	Opis	Wskaźniki	Termin
7.1	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom	Wysokość środków finansowych, liczba kontraktów socjalnych	Cały rok

II. Monitoring i ewaluacja.

Monitorowanie stanu realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odbywać się będzie poprzez:

1. Zbieranie i analizę danych statystycznych i dokumentacji z instytucji działających na terenie miasta.
2. Wymianę informacji między instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
3. Analizę sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w szkołach i innych placówkach.
4. Monitoring i ewaluację zapisów programu polegających na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian.
5. Roczne sprawozdanie z realizacji programu.

III. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za udział w pracach Komisji członkowie otrzymują miesięczne wynagrodzenie w następujących wysokościach brutto:
 - a) Przewodniczący - 37% minimalnego wynagrodzenia
 - b) Wiceprzewodniczący – 34% i Sekretarz – 37% minimalnego wynagrodzenia
 - c) Członkowie Komisji – 27% minimalnego wynagrodzenia.
2. Przez minimalne wynagrodzenie, o jakim mowa wyżej, rozumie się wynagrodzenie określone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. Nr 200, poz.1679 z późn. zm.) obowiązujące w dniu 1 stycznia 2013 r.
3. Każda nieobecność członka Komisji w posiedzeniu, zgodnie z przyjętym planem pracy Komisji, powoduje obniżenie wynagrodzenia o 30% jego wysokości brutto za dany miesiąc.
4. Wynagrodzenie za dany miesiąc obliczane na podstawie list obecności jest wypłacane do 10 dnia następnego miesiąca.
5. W związku z podróżami służbowymi członkom Komisji przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i w wysokości określonych w zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

IV. Finansowanie i realizacja programu.

1. Realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2013 roku ujęto w Budżecie Miasta Łowicza w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi, zaplanowano kwotę: 624.000,00 złotych (*słownie: sześćset dwadzieścia cztery tysiące złotych*) oraz Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii, zaplanowano kwotę 50.000,00 złotych (*słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych*).
2. Jednostką wskazaną do realizacji i koordynacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łowiczu, w zakresie inwestycji określonych w programie jest Wydział Inwestycji i Remontów oraz w zakresie realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych jest Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, a w zakresie pomocy socjalnej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu.
3. Określone zadania programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych bądź zlecanych w formie dofinansowania realizacji zadań własnych Gminy (konkursy ofert dla organizacji pozarządowych) lub też w drodze zawartych porozumień między Urzędem Miejskim a konkretnymi instytucjami.